

MALUŚKI (15) *ai*

a jasne (w tym 1 r. błędne znakowanie).

sg m N maluśki (2). ◇ A maluśkiego (3); -ého (2), -ego (1) OpecŻyw (2 : 1). ◇ V maluśki (2). ◇ f G maluśki(e)j (1). ◇ n N maluśki(e) (1). ◇ V maluśkié (2); -é (1), -e (1) OpecŻyw (1 : 1). ◇ pl G maluśkich (1). ◇ [D maluśkim.] ◇ A subst maluśki(e) (1). ◇ sg n D skostn. po maluśku (2).

Sł stp, Cn brak, Linde XVII – XVIII w. s.v. maluchny.

Intens. od „mały”:

I. Określa nieduże wielkości mierzalne: niewielki, drobny (11) :

1. O rozmiarach przestrzennych (2) :

Wyrażenie: »miasteczko maluśkie« [możliwe też znacz.: nieliczny (ze względu na liczbę mieszkańców)] (1): Oppidulum, Ein klein Ittlein. Myśłteczko máluſkye Murm 26.

a. O wzroście ludzkim: niski (1) :

Wyrażenie: »maluśka uroda« (1): Pigmei/ Ią w Indiey ludzye máluſkíey vrody BielKron 8v.

2. O wieku ludzkim: młody, niedorośły (o dzieciach) (9) : Rozmyślay duſſo nábożná iakotz pán Iezus maluſki ieſłcze w pieluſkach leżący/ byl przeſładowán OpecŻyw 28, 17v, 19v [2 r.], 28v.

W połączeniu z dem. (3): O maluſki nádobny kwiátku wielmi fliczny/ o dzieciátko íflachetné OpecŻyw 19. Cf Wyrażenie.

W przeciwstawieniu: »wielki ... maluśki« (1): Tys wielki ij maluſki/ tys mlody ij motzny/ ienżes pán ij fluzebny nám grzeſłny^m podobny. OpecŻyw 18v.

Wyrażenie: »maluśkie dzieciátko« [szyk 1 : 1] (2): Iezus náſ miloſciwy dzieciátko maluſkié/ [...] pokornie cie proſimy OpecŻyw 17v, 20.

II. Określa wielkości niemierzalne; oznacza niski stopień nasilenia cechy lub zespołu cech charakterystycznych dla danego pojęcia (wyrażonego lub podległego elipsie): lekki, słaby (2) :

Wyrażenie: »maluśki grzech« (1): Przez namnieyſzy hálerzyk/ o którym tu Zbáwićiel mowi/ Doktorowie ſwięći maluśkie y lekkie grzechy rozumieią WysKaz 18.

Szereg: »maluśki i lekki« (1): WysKaz 18 cf Wyrażenie.

a. O ludziach: zajmujący niską pozycję w hierarchii społecznej (1) :

*Zestawienie: »maluścy mniszy« = *minimi*, zakon założony w 1435 r. przez św. Franciszka z Pauli (1): Reguła Minimorum/ to ieſł/ máluſkich Mnichow nowa powſtáła/ od Fránciſſká Sykulufa w Fráncuſkiey ziemi ímyſloná KrowObr 137.*

α. [W funkcji rzeczownika: Takowa miłość i zapalczywość ma być w każdym Jezusowym uczniu ku maluśkim, którzy weń i w onego Boga wierzą TraktKom 326.]

III. W skostniałym wyrażeniu przyimkowym: »po maluśku« =niewiele, po trosze; ostrożnie, ukradkiem (2) : Rzekł, powá co narychley moy miły ítáruſzku/ Iuż ia ciebie powiodę wſzędy pomáluſku/ Iże fie nie poſliźnieſz RejWiz 22v; w mieſzku mu chociay ípi/ pomáluſku dłuſi. RejZwierz 87.

Cf MALEŃKI, MALUCHNY, MALUCKI, MALUCZEŃKI, MALUCZKI, MALUĆKI, [MALUNDY], MALUSI, [MALUSIENIECZKI], MALUSIEŃKI, [MALUTENIECZKI], MALUTKI, [MALUTURNY], MALUTY

